

II. správa SNB

Analytický odbor

Č.j.: CB-0077/132/03-89

V Praze dne 4.7.1989

Výtisk číslo : 2
Počet příloh : 98/12

Věc : Denní situační zpráva č. 132/89 ze dne 4. července 1989

K bodu : 2a) 1/2

K bodu : 2b) 6/8

K bodu : 3) 1/2

K bodu : 4) 4/2

Náčelník II. správy SNB
za mji. plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Zničeno n.č. 5 ČM

Výtisk číslo : 1
Počet listů : 2

K bodu 2a).

Kontělovník pro s. ministra a L. národního

poči svým odjezdem z ČSSR k. taj. politického odb. ZD USA KOR AL hovořil o nové volvyslance USA v ČSR TANAKOVÉ. KURZAN upozorňoval, aby před nikým na AWV, ani před svými ménymi v USA nehovořili o tom, že jmenovaná je nezchopená, neroz
by si mohli zkomplikovat situaci, vzhledem k tomu, že TANAKOVÁ je osobní přítelkyně prezidenta BUSHA. U KLEINLOVÍ KOR AL hovořil v tom smyslu, že se jedná o velice vlivnou osobu se spoustou zajímavých kontaktů a styků. V této souvislosti uvedl, že KLEINL projevil zájem o kazety "Video archílu".

rozmístěním výtvarem. Po středníkem by byla kulturní rada CAVRONSKA. KELAN rovněž předal adresu a telefon používané CHRISTINGEROVĚ, který bude pro KLEMRA zajistovat převoz výtvárných prací, které zde v ČSR zakoupil.

Bylo hovořeno o Michálu Kocábovi (hudobní skladatel a spěvák), který v rámci přímého televizního přenosu z Děčínské kóty hovořil o tom, co nebylo ve scénáři. Uvedl, že dle jeho názoru KOCÁB neudělal dobrá a bude mít problémy. Nakonec bude rád, když se odstěhuje do USA, odkud má manželku.

KORMAN odčítil, že je již 14 dní zbraven funkce a že v ČSR v houštěn, takže vedlejšík již pořádat nemůže, neboť dne 3.7.1939 musí z ČSAR odcestovat. Míří jíž vyklišený byt. KORMAN musí odjet, aniž by se o někým rozhouřil. Je mu velice líto, ale jiné řešení nesá. Uvádí, že situace v ČSR na méní lhůstojivá, ale je veliký skeptik. O všechn rozhodne XVII. ojezd (st) v příštím roce. Budě dojde ke změnám a situace se bude vyvíjet jako v Litvě a Maďarsku, když se všechno domnívá, že k této situaci zde nedojde a nastoupí dlouhodobá stagnace. Toto však již bude vše jeho násilce, který je dle něho velice schopný. Jako novýdL

Doufá, že se s ním pramen brzy seznámí.

Poznatek byl získán dne 29.6.1989 pramenem č. 1, je hodnocen jako pravdivý a lze jej použít pouze k informaci vedení FMV z důvodu nebezpečí dekonspirace pramene.

V souvislosti s odjezdem NORMANA z ČSSR budou připravena opatření k navázání bližšího kontaktu s jeho nástupcem a zajištění styků s GAWLZONSKOU a CHRISINGEREM.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen sluhem utažení (svazky) dnem 7.1.2008 podle Ustanovení S. 167 ods.

Výtisk číslo : 2
Počet listů : 2

K bodu 2b)

Rozdělovník č.1

Výbor na ochranu novinářů saslal dne 23.6.1989 s. JAKŠOVÍ následující žádost : "Výbor na ochranu novinářů je znepokojen situací novináře Františka STÁRKA, který má být postaven před soud v Ústí nad Orlicí dne 26.6.1989. Podle našich informací byl šéfredaktor magazínu VOKNO František STÁREK obviněn z podněcování v souvislosti s vydáváním a distribucí této publikace a další podobné tiskoviny, která má název VOKNOVINY. Zatčen byl 23.2.1989 a zůstává stále ve vězení. Hrozí mu odsouzení až na pět let. Podle našeho mínění uvěznění a obvinění pana STÁRKA porušuje práva, která jsou zaručena v různých mezinárodních dohodách o lidských právech, včetně poslední dohody, kterou podepsalo i Československo v lednu ve Vídni. Se vší vážností na Vás naléháme, aby byl pan STÁREK propuštěn a zbaven obvinění. Výbor je také hluboce znepokojen situací dalších čtyř novinářů v Československu, kteří byli uvězněni nebo jim hrozí vězení za novinářskou činnost nebo využití svého práva na svobodné vyjádření názoru. Je to : Ivan JIROUS, redaktor VOKNA, byl odsouzen 9.3.1989 na 16 měsíců v souvislosti s peticí, kterou organizoval kvůli politickým reformám a propuštění politických vězňů. Petr CIBULKA - byl zatčen 14.10.1988 a obviněn z podněcování v souvislosti s rozmožováním samizdatu. V listopadu byl ještě obвинěn ze spekulace a nepovoleného obchodu v souvislosti s jeho vlastnickým přehrávačů a kazet. Hrozí mu vězení až 10 let. Nejostává dopisy, dokonce ani od svého právního zástupce. Stanislav DEVÁTÝ - byl zatčen 16.3. 1989 a obviněn z podněcování v souvislosti se dvěma dopisy,

ktoré poslal vládě a ve kterých volal po propuštění politických vězňů, politických reformách a národním dialogu. Po jeho propuštění 14. dubna, byl opět zatčen za porušování veřejného pořádku - držel transparent na Václavském náměstí na 1. mítinku.

Pan DEVÁTÝ je nyní na svobodě, ale obvinění proti němu nebyla odvolána. Spolupracoval na publikaci CHARTY 77 INFOCH a pomáhal organizovat časopis Společenství přátel USA, dle to časopis přítel USA. str. OS. ČÍČIHLA - byl obviněn z poivratné činnosti v souvislosti s jeho prací s ČS. polskou solidaritou a INFOCH. Toto obvinění je staré dva roky a v současné době bylo ohnoveno. Z poivratné činnosti mu hrozí vězení až 10 let, podle nového zákona na 6 - 12 měsíců nebo pokuta 20.000,- Kčs. Výbor se vši vážnosti žádá propuštění pana JIRGUSSE a CIBULKY a zrušení obvinění proti DEVÁTÉMU a ČÍČICHOVÉ. Výbor na ochranu novinářů není žádná partyzánská organizace novinářů. Jsou oddáni myšlence dodržování práva na svobodné vyjadřování myšlenek". Výbor na ochranu novinářů zaslal tuto žádost informaci i některým tiskovým agenturám, jako např. ASSOCIATED PRESS. Žádost byla podepsána jistou Anne NELSONOVOU, výkonnou ředitelkou.

Poznatek byl získán dne 23.6.1989. pramenem č. 3, je hodnocen jako pravdivý a lze jej využít v informačním toku FVV.

Jsou realizována opatření ke zjištění dalších skutečností majících vztah k uvedenému Výboru na ochranu novinářů a ustanovení autorů dopisu.

ARCHIV
Zákon superutajení (svazky)

Výtisk číslo : 2
čet listů 1 / 1

K bodu žhl

Rozdělovačk č. 1

Dne 28.6.1989 se telefonicky v kanceláři ministra Federálního ministerstva dopravy a spojů dotazovala pracovnice cestovní kanceláře REKREA Praha NEDOHLÍSKÁ na možnosti dopravy pro akci organizovanou ministerstvem kultury s tím, že tuto informaci požaduje náměstkyně cestovní kanceláře REKREA ing. JELÍNKOVÁ. Uvedla, že jde o zabezpečení dopravy 5 - 7 tisíc osob, čn. občanů buď letecky nebo vlakem do Říma na den 12.11. 1989 na slavností Svatořečení blahoslavené Anežky. Oficiální požadavek na tuto akci z ministerstva kultury nedostali, ale tuto otázku v cestovní kanceláři REKREA konzultoval ing. ROHLENA z Prahy 8 (údajně věřící), který hovořil o tom, že se jedná o akci ministerstva kultury. FMDS odpovědělo, že o řešení přepravy uvedeného počtu osob budou uvažovat až po obdržení oficiálního požadavku z ministerstva kultury.

Poznatek byl získán dne 28.6.1989 pramenem č. 1, je hodnocen jako pravdivý a lze jej využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k zachycení opětovného zájmu o organizování zájezdu do Říma u cestovní kanceláře REKREA a na Federální ministerstvu dopravy a spojů, včetně ztotožnění osoby ing. ROHLENA - Praha 8.

M. rdt.

ARCHIV
Zrušen stupň utajení

G 472/2005 Sb

Výtisk číslo : 1

Počet listů : 1

K bodu 2b)

Rozdělovník č. 1

Člen redakční rady samizdatového časopisu DIALOG Václav VRABEC sdělil, že je připravováno další číslo DIALOGU, ve kterém bude mimo jiné zveřejněn materiál Čestmíra CÍSAŘE zaměřený na zhodnocení výsledků sjezdu lidových poslanců v SSSR a aplikaci na čs. poměry.

Dále VRABEC uvedl, že Miloš HÁJEK rozvíjí koncepci činnosti Klubu za socialistickou přestavbu OBRODA a to jako alternativní politické strany. Přitom vychází z předpokladů, že KSČ na základě dalšího společenského vývoje ztratí vedoucí pozici ve společnosti. Pro takový případ je potřeba mít připravenu alternativu - klub OBRODA, který je nutné formovat jako otevřenou stranu typu Italské komunistické strany, ale s jasnějším politickým programem.

Podle VRABCE, dosavadní předseda klubu OBRODA Vojtěch MENCL kritizoval stav, že se nedáří zapojit do OBRODY více AKTIVISTŮ z dělnického prostředí. Podle jeho představ je potřeba proniknout do továren a o OBRODĚ a jejích cílech také informovat ostatní složky Národní fronty. Rovněž je potřeba vytypovávat další možné iniciativy, se kterými by OBRODA mohla vytvořit Socialistickou koalici Československa.

Poznatek byl získán dne 22.6.1986 pramenem č. 1, je hodnocen jako seriozně přenesený a je možno jej využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k získání dalších konkrétních poznatků k činnosti OBRODY a jejich hlavních aktivistů.

Výtisk číslo : 2
počet listů : 2

K b u 2b)

zaděláník č. 1

Ve dnech 30.6.1989 a 1.7.1989 vyvrcholily oslavy 90. narozenin kardinála TOMÁŠKA.

Dne 30. 6.1989 se konaly v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Strykově a v kostele sv. Václava ve Vršovicích tzv. noční adorace (modlení za kardinála TOMÁŠKA) za účasti 750 věřících. Vše církevní akce proběhly bez negativních jevů a skončily po 23. hodině, kdy se věřící v klidu rozešli.

Dne 1.7.1989 byla kardinálem TOMÁŠKEM sloužena slavnostní mše v chrámu sv. Víta. Koncelebrovalo 31 představitelů zahraniční církevní hierarchie a jako čestní hosté se zúčastnili zástupci státní správy a diplomatického sboru. Průběh bohoslužby natáčely televizní společnosti ARD, ÖRF a Krátký film Praha. Celkový počet věřících přítomných na mši byl odhadnut na 5 000 osob.

V průběhu bohoslužby vystoupil zástupce Vatikánu arcibiskup COLASUONNO s blahopřejným dopisem papeže Jana PAVLA II., ve kterém byl kardinál TOMÁŠEK označen za trpitele, který "prožil těžké chvíle v internaci".

Během mše nedošlo k žádným negativním projevům nebo provokacím. Bylo zaznamenáno pouze sbírání podpisů na gratulační archy.

Po skončení obřadu se v prostoru před arcibiskupským palácem na Hradčanském náměstí shromáždilo na 2 000 osob, kde zpívaly náboženské písně a skandovaly náboženské hesla zdravící kardinála TOMÁŠKA. Anonymitu davu se snažili využít některí jednotlivci ke skandování negativních hesel typu "chceme

papeže", "ať žije biskup KOREC", "náboženství do škol", "chceme náboženskou svobodu", "pušťte sem ŠKARVADU", "chceme odluku církve", "ať žije DUBČEK" apod.

V chrámu sv. Víta a následně na Hradčanském náměstí byla ustanovena celá řada zájmových osob z řad nelegální církve, CHARTY 77 i kulturní fronty.

Přijatá bezpečnostní opatření splnila účel, neboť se opozici nepodařilo zneužít uvedené církevní akce k protistátnímu vystoupení a využít přítomnosti diplomatického sboru a početné zahraniční hierarchie k narušení klidu a veřejného pořádku a protisocialistickým projevům.

Zoznátky byly získány pramenem č. 3, jsou pravdivé a je možno je využít v informačním toku FMV. Úkoly v rámci projektu HRAD byly splněny.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň užívání (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení

Výtisk číslo : 2
Počet listů : 1

K bodu 2b)

Rozdělovník - s. ministr a.s. I. náměstek

Čestmír CÍSAŘ, organizátor Klubu OBRODA, uskutečnil kontakt s pracovnicí RSE ČEŘOVSKOU, která žádala informace o zásahu MV proti shromáždění OBRODY, které se mělo konat 17.6.1989 a další informace o programových tezích OBRODY, jež zpracoval CÍSAŘ.

CÍSAŘ ČEŘOVSKÉ vyhověl a na mgt. pásek namluvil text o vzniku, základu a obsahu tézí OBRODY a o jejím působení (viz předchozí DI).

V závěru CÍSAŘ kritizuje opatření státních orgánů proti OBRODĚ dne 17.6.1989 a vyslovuje přesvědčení, že "hlas OBRODY přispěje ke zdaru přestavby".

CÍSAŘ souhlasil s tím, pokud bude nahrávka dobře slyšitelná, aby text byl v RSE odvysílán jeho hlasem, což bude působivější, než kdyby to četl hlasatel.

Poznatky byly získány dne 28.6.1989 pramenem č. 2, jsou pravdivé a lze je použít pouze k informaci vedení FMV z důvodů nebezpečí dekonspirace promene.

Činnost CÍSAŘE v klubu OBRODA je pod kontrolou a jsou reálizována opatření k narušení jeho nepřátelské aktivity.

ARCHIV
Zrušen stupň utajení (SVAZ)

Výtisk číslo : 2
Počet listů : 1

K bodu 2b)

Rozdělovník č. 1

Alexandr DUBČEK předal signatářům CH-77 Václavu SLAVÍKOVÉ text jeho vzpomínek na Enrica BERLINGRA, který po drobných úpravách prostřednictvím signatářů CH-77 Rudolfa SLÁNSKÉHO poskytl italskému časopisu L'UNITA ke zveřejnění.

V textu tohoto prohlášení hodnotí DUBČEK BERLINGRA jako politika tvořivého přístupu k socialistickým ideálům a odpůrcem stereotypů, šablonovitosti v našem revolučním hnutí, který odmítal hierarchický vztah mezi stranami a který těžce snášel násilný vojenský zásah do poměrů v KSČ a celé ČSSR.

Dále z tendenčního hlediska hodnotí současné problémy v ČSSR s kritikou vývoje posledních 20 let. V závěru dokazuje opodstatněnost IKS a televize MLR ke kritice internacionální pomoci států VS v r. 1968.

Poznatek byl získán dne 30.6.1989 pramenem č. 2, je pravdivý a vzhledem k nebezpečí dekonspirace pramene je možno jej využít pouze k informaci vedení FMV.

Jsou realizována opatření, zaměřená ke kontrole činnosti DUBČEKA a k narušení jeho nepřátelské aktivity.

ARCHIV
Zrušen stupň utajení (SKV)

Výtisk číslo : 2
počet listů : 1

bodu 4).

Koždělovník čl.

Pracovníky Federálního statistického úřadu je věnována pozornost kádrovým změnám provedeným na 14. plenárním zasedání ÚV KSČ. Vyskytuji se názory, že se v podstatě o kádr s měny nejedná, neboť funkcionáři přecházejí po krátké době působení z rezortu na rezort, což zcela určitě ke stabilizaci těchto rezortů v podmírkách prestavby nepřispívá.

K projevu předsedy vlády s. ADAMCE - "K hodnocení ekonomické situace" se vyskytly názory, že ranné odůvodnění současného nouzového stavu jsou postavena tak, jakoby nedostatky v ekonomice vznikly v období, za které současná vláda nenece odpovědnost. Přitom je zcela evidentní, že řada vedoucích státních a stranických funkcionářů se na tvorbě a vývoji naší ekonomiky podílí nejméně 20 let, až do současné doby.

Zosnatek byl siskán v měsíci červnu pranem ř. 3, je hodnocen jako seriózní a je možno jej využít v informačním toču u R.V.

8.6.89

ARCHIV
Zrušen stupňování (svazek) č. 1222005/86

Výtisk číslo : 2
 Počet listů : 1

K bodu 4)

Rozdělovník č. 1

Pracovníky Správy federálních hmotných rezerv je kladně hodnoceno vystoupení předsedy vlády ČSSR s. ADAMCE ve federálním shromáždění proto, že je v něm otevřeně hodnocena situace v národním hospodářství. Výhrady jsou k vystoupení generálního tajemníka s. JAKEŠE, zejména k jeho hodnocením, pokud je dotazován pro veřejné sdělovací prostředky. Vytyká se mu nízký obsahový přístup a laciná lidovost tam, kde by měl být nekompromisní a konkrétní. Je poukazováno na to, že hlavní nedostatky v řízení jsou v centru, protože podle jejich názoru řídící centrum jednotně nechová a ani nejsou použity správné ekonomické nástroje k odstranění brzd přestavby. Názorová hladina je mezi pracovníky Správy hmotných rezerv rozkolísaná, stále ještě mírně pozitivní. Projevuje se zde vysoká setrvačnost řídících pracovníků, pomalá akce v přechodu na progresivní řešení, zejména při rozhodování, kdy je třeba počítat s přímou odpovědností za rozhodnutí.

Poznatek byl získán v měsíci červnu pramenem č. 3, je hodnocen jako seriozní a je možno jej využít v informačním toku u FMV.

ARCHIV
Zrušen stupň utajení (svazkový)

8/10/01